

ПРЕС КЛИПИНГ

13. септембар 2019.

НАСЛОВИ

Минималац у Србији прима 15 одсто радника, у Хрватској 2,25 (стр.3)

Лекари против четвородневне радне недеље(стр.4)

Пет разлога због којих из Србије одлазе ХИЉАДЕ ЉУДИ КОЈИ ИМАЈУ ПОСАО(стр.5)

ТРЕНУТНОМ СИТУАЦИЈОМ НИСУ ЗАДОВОЉНИ Синдикат доставља Влади РС предлог за ВЕЋЕ ПЛАТЕ(стр.7)

МНОГЕ ФИРМЕ ЖИВЕ НА РАЧУН ДОБАВЉАЧА: Дужни чак 2.613 милијарди динара! (стр.8)

Унија послодаваца: Понуђене пореске олакшице требало би да су веће(стр.9)

Синдикати незадовољни растом најниже зараде јер њен износ показује да је држава одустала од договора да до 2021. достигне минималну корпу

Минималац у Србији прима 15 одсто радника, у Хрватској 2,25

„Повећање минималне зараде највеће је до сада“, изјавио је јуче министар финансија Синиша Мали, који је исту реченицу изговорио и пре неколико месеци најављујући „пензије навише до сада“.

Ова „свежа“ изјава требало би да буде помирење између захтева чланова Социјално-економског савета. Синдикати који учествују у раду тог тела тражили су више од 24 одсто на садашњих око 27.000 а послодавци су проценили да је одржива повишица од пет до шест одсто. Влада је „пресекла“ негде на средини – 11,1 одсто односно од наредне године минимална зарада за пуно радно време износиће 30.022 динара или 256 евра.

Иако је раст најнижих плата већи него што су били спремни да плате, послодавци су задовољни јер је смањењем дажбина направљен простор за већу масу средстава намењених зарадама.

Синдикати, међутим, нису пресрећни јер је раније било договорено да минимална зарада до 2021. мора да достигне минималну потрошачку корпу. Према речима председника синдиката „Независност“, Зорана Стојиљковића, преговора у СЕС-у заправо није ни било, свако је рекао своје, а Влада одлучила. „Повећање није мало, али није довољно да се минималац изједначи са вредношћу минималне корпе ни за три, четири... пет, шест година. А минимална корпа садржи тек толико калорија да човек не умре – предвиђено је 1.200 динара за обућу и одећу трочлане породице и 1.400 грама парадајза, односно 470 грама по особи“, рекао је Стојиљковић агенцији Бета.

Према последњим објављеним подацима, просечна корпа у Србији за јуни месец износи 72.447 а минимална 37.085 динара. Готово половина тог оскуднијег месечног пакета одлази на храну и безалкохолна пића, више од трећине на трошкове становања док за друге потребе, од одеће и обуће до школовања, мало шта преостане. При том, минимална корпа у Србији обрачунава се по домаћинству које чине три члана па би право поређење, са земљама у окружењу, било немогуће јер им се методологија разликује. Готово све друге статистике полазе од потреба четворочлане породице.

Куповна моћ запослених тешко је поредива међу суседима и због тога што немају сви две врсте мерила – просек и минимум. Тако су у Црној Гори утврдили да је у мају укупна вредност минималне потрошачке корпе износила 647,90 евра, или више од 75.000 динара, што је три пута више од минималне зараде.

У Хрватској су израчунали да је за живот просечне породице потребно 895 евра месечно (више од 100.000 динара) , али код њих нема поделе на просечну и минималну корпу. У БиХ званична статистика не објављује месечне трошкове живота али су синдикати направили своју рачуницу и редовно излазе са подацима о потрошачкој корпи. Према њиховој процени за четворочлану породицу потребно је 1.050 евра или преко 120.000 динара.

Оно што је ипак могуће упоредити, то је број запослених који примају најниже зараде за које гарантује држава, и њихов удео у укупној маси радника. У Србији, од 2,16 милиона запослених, на минималцу је укупно 350.000 радника, што чини више од 15 одсто. У Словенији, где минималац износи 638 евра или 74.646 динара, најнижу зараду прима 33.000 радника од укупно 885.700, односно 3,7 процента. У Хрватској минимална зарада је 404 евра или

прерачунато у српску валуту 47.268 динара, а од 1,64 милиона запослених прима је 37.000 или 2,25 одсто.

У БиХ укупан број запослених је 820.000, минимална зарада износи 210 евра или 24.570 динара. Прима је више од 200.000 радника или готово сваки трећи. Лошију статистику од Србије има и Црна Гора, где минимална зарада износи 222 евра или око 26.000 динара, а прима је око 70.000 од укупно 247.200 радника или 28 одсто.

Слога: Ново понижење радника

Синдикат Слога, која није у саставу СЕС-а, саопштила је да повећање минималца представља „још једну представу за народне масе у режији једног човека и власти која жели себе да прикаже као оном која брине о свом народу“ уз оцену да је то „ново понижење целокупног света рада и наставак појачане политике систематског уништавања српске привреде која ће убрзо због оваквих катастрофалних одлука остати и без стручне и без основне радне снаге“.

ПОЛИТИКА ONLINE

ДРУГИ ПИШУ: РИА НОВОСТИ, МОСКВА

Лекари против четвородневне радне недеље

Четвородневна радна недеља неће повољно утицати на здравље становника Русије, у земљи ће порастати број гојазних и биће више неуротичког расположења, сматрају стручњаци које је питала РИА Новости.

Први је о могућности увођења четвородневне радне недеље у будућности као основи социјално-радног уговора у јуну говорио председник владе Дмитриј Медведев. Федерација независних синдиката Русије (ФНПР) тада је иступила у прилог скраћивању радне недеље, с тим да не буде смањена плата за рад. Пре неки дан је ФНПР послала своје предлоге за четвородневну радну недељу Руској тространој комисији за регулисање социјално-радних односа.

„У врло ретким случајевима људи почињу да се баве саморазвојем, између осталог и спортом, ако добију слободно време. Деведесет пет одсто препустиће се ленствовању. Због тога ће се повећати гојазних људи“, сматра терапеут Јелена Тихомирова.

Она је истакла да, ако човек има посао који му се веома свиђа, и неочекивано добије један нерадни дан више, то може да доведе до повећања страха, фобија и неуроза, зато што ће да мисли да нешто није како треба и чекаће неку превару.

По њеним речима, четвородневна радна недеља се такође уопште неће одразити на смањење епидемије грипа.

„На основу мог искуства, број људи оболелих од грипа у великим организацијама и оних који седе код куће исти је зато што се грипом људи заразе пре свега у непроветреним просторијама као што су метро, аутобуси, маршрутни такси. А ако човек не ради, он ће, свеједно, негде да излази“, објаснила је Тихомирова.

Са своје стране психијатар и психотерапеут, магистар медицинских наука Лав Пережогин додао је да не може недвосмислено да се каже како ће скраћивање радне недеље да утиче на психологију човека.

По његовом мишљењу, они људи који су самоуверени и баве се продуктивним интелектуалним, висококвалификованим радом биће веома радосни, а они који се баве тешким физичким неквалификованим радом биће незадовољни зато што њихова плата не зависи од квалитета обављеног посла, него од количине.

У породичним односима биће позитиван моменат само ако су односи и до тада били добри, онда ће додатни нерадни дан да буде на радост, прецизирао је психотерапеут:

„Замислите овакву ситуацију: имате дан више за викенд, а и ваш муж. Ако волите једно друго, то је прилика да проведете време заједно, да изађете негде, породица је срећна. Али, ако су односи лоши, онда је то додатни дан за раздраживање.”

С руског превео И. Цветковић

Пет разлога због којих из Србије одлазе ХИЉАДЕ ЉУДИ КОЈИ ИМАЈУ ПОСАО

Т.Ковачевић

Чак 56 одсто људи који су напустили Србију нису то учинили јер нису имали посао. Напротив, радили су било као предузетници или у приватном и државном сектору, али су због пет кључних разлога ипак одлучили да живот са породицом наставе у иностранству.

Према званичној европској статистици Србију годишње напусти 51.000 људи, а истраживања показују да више од половине њих није отишло из земље јер нису имали посао или због тога што нису могли да пронађу радно место у струци. На списку разлога које су навели у најновијем истраживању Мреже за пословну подршку које су радили у сарадњи са компанијама у земљи и иностранству, поред ниске зараде навели су још четири "бољке" - незадовољство условима рада и живота, превише обавеза и одговорности за које нису довољно награђени, жељу да себи обезбеде већу пензију и удобнију старост, и на крају, веће могућности за усавршавањем и напредовањем.

Услови рада

Истраживање, наиме, показује да је 56 одсто оних који су отишли из Србије имали посао, као и да су то најчешће били добри мајстори и занатлије, као и да је сваки други човек који је напустио Србију имао менаџерске способности и вештине. Такође, око 65 одсто испитаника навело је у анекти да одлазе због жеље за већом зарадом и бољим условима живота, а 17 одсто испитаника да је главни окидач за одлазак заправо пензија која би им обезбедила угодну старост.

"Плата најчешће није била разлог за одлазак из фирме, јер су многи који су отишли зарађивали далеко више од просека. Било је ту више питање задовољства оним што раде, као и начином поступања надређених, поштовања прековременог рада, правом на коришћење одмора када то желе. Тако се дешава да после неког времена многи радници једноставно не могу да издрже да раде у наметнутом, обично убрзаном ритму, као и у околностима у којима свакодневно наилазе на неочекиване проблеме. Ако им се притом у приватном животу намету

нове околности које захтевају додатна ангажовања, попут рођења детета, људи се једноставно одлучују за промену", каже Драгољуб Рајић из Мреже за пословну подршку за "Блиц Бизнис", наводећи да је опшре познато да се рековремени рад у Србији "слабо" плаћа или чак не плаћа, док у развијеним земљама радници имају избор да ли ће бити плаћени или ће добити одмор.

Већа пензија и удобнија старост

С друге стране, међу млађим генерацијама у последње време се јавља још један мотив за одлазак у иностранство. Људи су постали свесни да ако дочекају пензију у Србији она неће бити велика, а ако у иностранству раде 10 или 15 година могу да очекују пензију довољну за пристојан живот. Наиме, свака година уплаћеног радног стажа у иностранству је вредносно четири или пет пута већа него у Србији.

Прилика за бољу зараду

Рајић каже и да они који се одлуче да оду због веће зараде, у иностранство одлазе за плату већу и око четири пута од оне коју примају у Србији. "Рецимо у Ирској је плата некога ко ради за машинама 2.200 до 2.400 фунти, а у Србији се за исту позицију може добити највише 800 или 900 евра у добрим компанијама ако већ имају знање", додаје.

Већа зарада како каже, људима онда омогућава и да штеде, за разлику од Србије где се углавном труде да платом "поткрпе" све месечне трошкове. "Наши људи су навикли да живе скромно, па тако у иностранству врло лако могу да за неколико година уштеде и око 20.000 евра", каже Рајић.

И председник компаније "Галеб Груп" Радослав Веселиновић каже да су ниска пимања главни окидач за одлазак, а да је све остало само долило "уље на ватру".

"Потребно је смањити намете предузећима, порезе и доприносе на плату како би послодавци могли да повећају зараде и да задрже раднике. Тешко је овако било шта променити, а још теже гледати како нам најквалитетнији радници одлази", каже Веселиновић за Блиц Бизнис".

Стрес на минимуму

У развијеним земљама се тачно зна радно време, наши људи обично раде до четири поподне, а многи који имају децу раде пола радног времена. Смештај који плаћају најчешће је у близини школа и вртића, а често је и посао у близини куће. Све то смањује потребу за путовањима, могућност да губите време због гужве и на крају да се нервирате. Истовремено у иностранству се знатно мање комуницира са државним апаратима, много мање додира имају грађани и са пореском управом, судовима, цариним. Комуникација је углавном електронска.

Усавршавање и напредовање

Истраживање показује и да око 10 одсто запослених који иду иностранство то чине због бољих прилика за образовање и професионално усавршавање. У развијенијим земљама врло често добију и могућност да раде на значајним пројектима као и да уче од познатих стручњака.

Упозорио и ММФ

Због значајног одлива радне снаге ММФ је недавно сугерисао Влади Србије да донесе пакет мера како би се зауставио "одлив мозга", односно спречиле даље миграције. Том приликом су навели и последице.

"Значајан одлив радника, укључујући квалификовану радну снагу, смањује радну снагу и продуктивност у Србији, што негативно утиче на раст", упозорио је ММФ.

ТРЕНУТНОМ СИТУАЦИЈОМ НИСУ ЗАДОВОЉНИ Синдикат доставља Влади РС предлог за ВЕЋЕ ПЛАТЕ

Савез синдиката Српске сутра ће доставити Влади РС документ "Веће плате и бољи услови рада за останак радника у Републици Српској".

Кажу, анализирали су положај радника и раст плата, али и бенефите послодаваца. Тренутном ситуацијом нису задовољни. Због тога очекују да Влада Српске усвоји трогодишњи документ о повећању плата за најмање 10 одсто годишње.

– Без таквог документа ми ћемо имати ситуацију коју имамо сада да послодавци губе вољу да преговарају о колективним уговорима, тај документ је ново, нешто другачије – истакла је Ранка Мишић, председник Савеза синдиката Републике Српске.

Пред Владу ће и предлог програма глобалних и секторских мера које је донео Савез синдиката.

– Те мере смо поделили у три групе, законодавне активности, стратешке активности и социјални дијалог – рекао је Горан Станковић, генерални секретар Савеза синдиката Републике Српске.

Циљ ових активности је да се повећа најнижа, али и секторске плате у Српској како би радници били више мотивисани. У Савезу синдиката кажу да послодавци користе све бенефите које им држава даје, али нису спремни да део добити поделе и са радницима.

МНОГЕ ФИРМЕ ЖИВЕ НА РАЧУН ДОБАВЉАЧА: Дужни чак 2.613 милијарди динара!

Д. И. К. - С. Б.

Рокови плаћања лане су се, нарочито међу предузећима са великим губицима, протегли на чак 251 дан. Привредна друштва су лане остала дужна својим партнерима чак 2.613 милијарди динара

ПРИТИСНУТЕ обавезама фирме до "ваздуха" долазе на рачун својих добављача. Одлагањем плаћања обезбеђују средства за ликвидност. Привредна друштва су лане остала дужна својим партнерима чак 2.613 милијарди динара, 3,2 одсто више него претходне године. Најнеумољивији су губиташи, који су рокове плаћања развукли на чак 251 дан, показује анализа Агенције за привредне регистре.

Највише финансијске дисциплине, када је реч о плаћању обавеза и наплати потраживања, има међу сто компанија са највећим пословним приходом.

- У овој групи је, за годину дана, примећена тенденција пада рокова у обе категорије. Тако се потраживања наплаћују за 51 дан у просеку, а обавезе плаћају за 73 дана - објашњава Ружица Стаменковић, регистратор у Регистру финансијских извештаја и бонитета. - Велики проблем је код "сто нај" губиташа. Ту је приметна озбиљна финансијска недисциплина. Потраживања се наплаћују за 129 дана, а обавезе намирују за 251 дан! Наплата потраживања у овој групи предузећа пала је за три дана, али је плаћање обавеза исто као и годину пре.

Међу "стој нај" фирми по оствареном губитку, око једна трећина друштва била је у некој врсти блокаде рачуна током 2018. године.

До пре неколико година трговина је била област у којој су добављачи добрим делом олакшавали посао партнерима. Жарко Малиновић, секретар Удружења за трговину Привредне коморе Србије, наводи да то данас није највећи проблем ове гране.

Прочитајте још - Хтели бизнис, а постали дужници

- У трговини је највећи проблем мала платежна моћ, иако је промет порастао у првој половини године - каже Малиновић. - Истраживање које је Економски факултет радио за Министарство трговине показује да рокови плаћања за добављаче нису велики проблем. Суштина је ефикаснији ланац снабдевања. У пракси постоје велике залихе, а то не сме да се посматра одвојено од плаћања. Трговац наручи од добављача робу да напуни полице, али та роба, на пример, не прође добро код купаца. Коефицијент обрта буде мали, па она трговцу стоји у залихама. Онда он пролонгира плаћање. Произвођач и трговац су заједно прихватили ризик. Трговац је само мост између произвођача и потрошача. Мора се посматрати коефицијент обрта, стање залиха и рокови плаћања. Нисмо се срели са великим притужбама добављача. Они знају да ће им роба бити плаћена.

ПОВЕРИОЦИ ИХ ЧУВАЈУ

ПРВИ пут су се, међу губиташима, нашле и микрофирме, које су оствариле губитке толике да могу да се мере са највећим компанијама на тржишту. Од 34 микропредузећа на листи по нето губитку и по укупном губитку, већина је у стечају. Међутим, има и оних са великим минусом, која нису у стечају. Таквих је 17 на листи "сто нај".

Текуће пословање оваквих фирми, према речима Ружице Стаменковић, практично финансирају повериоци. То је нека врста "кредита" за текућу ликвидност.

Унија послодаваца: Понуђене пореске олакшице требало би да су веће

АУТОР:Тања Веселиновић

Министарство финансија најавило је смањења оптерећења на зараде на 61 одсто у 2020. години, повећање неопорезивог дела зараде са 15.300 на 16.300 динара, као и смањење доприноса за ПИО фонд на терет послодаваца за 0,5 одсто. Унија послодаваца није задовољна понуђеним олакшицама за привреду у наредном периоду, сматрају да би оне требало да буду веће, али поручују и да је то свакако корак у добром правцу. За ИнфоБиз говорила је Љиљана Павловић из Уније послодаваца.

Шта за привреду значе најављена пореска растерећења?

"Износи који су нам обећани нису безначајни, нарочито ако причамо о великим привредним системима. Сигурни смо да ће они уз ове олакшице имати приличне уштеде, када су у питању трошкови, што ће им омогућити да запошљавају. Али, када су у питању најбројнији, микро, мала и средња предузећа, те олакшице су ниске и неприметне".

Шта још осим пореза и доприноса, оптерећује мала и средња предузећа?

"Нелојална конкуренција у великој мери спречава раст и развој малих и средњих предузећа. Кад узмете у обзир послодаце који морају да плаћају све порезе и доприносе, све фискалне и парафискалне намете, а са друге стране оне који све то избегавају, не чуди да су њихови производи и услуге са нижом ценом, од оних који порезе и доприносе плаћају легално".

Како на пословање утиче повећање минималца од 11,1%?

"Сматрамо да је износ прилично велики, када је у питању Београд и регион Београда и Војводине, они ће то можда лакше поднети, за разлику од региона источне у јужне Србије, где је привредницима врло тешко да обезбеде толику зараду за запослене. Нису сви делови Србије једнако развијени, имате области где нема привреде и тешко је послодавцима да испрате тај раст минималне цене рада".

Да ли ће пореске олакшице ипак ублажити ефекте већег минималца?

"Од 2012. када је минимална цена рада била 102 динара до сада, раст је око 50%, наша привреда није остварила толики раст - повећана је и цена струје, мазута, нафте, то је све раст који прати трошкове пословања. Врло је тешко осварити толику продуктивност, у тако кратком временском периоду".

Послодавци истичу да дефицит радне снаге постаје све већи проблем?

"Иницијативе које потичу од Уније послодаваца у наредном периоду, а биће веома гласне, иду у правцу реформи образовног система. Послодавци кажу да је практично бесмислено разговарати о минималној цени рада у ситуацији када је тешко доћи до стручног кадра и да је тржиште то које формира цену, а не влада синдикати и послодавци"